

Norges Colonialgrossisters Forbund

NCF

03 2197

81

Landbruksdepartementet
v/ekspedisjonssjef Gudbrand Bakken
Boks 8007 Dep
0030 Oslo

K.M.

MP/SPH

60

Oslo, 18. desember 2003

HØRING FINANSIERING AV MATFORVALTNINGEN

Det vises til departementets høringsbrev av 1. desember d.å. som kom oss ihende 16. ds. I anledning forsinkelsen mv. har vi sendt brev datert 16. sm. til LD ved ekspedisjonssjef Gudbrand Bakken hvorved vi regner med ordnede høringsforhold i fremtiden.

Videre tillater vi oss å referere til brev av 28.3.03 fra NCF til Helsedepartementet om forslag til endring av lov av 19. mai nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v., brev av 25.3.03 fra NCF til LD med kommentar til høringsnotat om forenkelt modell for finansiering av matforvaltningen, brev av 21.8.03 om høring avgifts- og gebyrfinansiering av matforvaltningen og brev av 28.3.03 fra NCF til HD om høringsnotat om ny matlov.

Om forslag til forskrift om avgifter og gebyr for å finansiere matforvaltningen som forutsettes å tre ikraft fra og med 04 dvs. en måned etter at den ble sendt på høring inkludert romjulen, har vi følgende bemerkninger:

1. Innkrevningsmodell

Vi ber om at siste setning "men den skal i størst mulig grad skje hos grossistene" blir strøket i annet punktum i § 5 Avgift for norskproduserte landbaserte næringsmidler og at eksempelvis følgende formulering velges: "Mattilsynet bestemmer hvor innkreving skal skje etter samråd med bransjen".

Når det gjelder de norskproduserte landbaserte varene som distribueres via dagligvaregrossistene, bør avgiftene i størst mulig grad kreves inn av myndighetene fra de aktører som er avgiftspliktige. Det er flere store og i sitt produktområde dominerende industribedrifter som er avgiftspliktige. Det er på ingen måte naturlig eller praktisk at dagligvarehandelen skal kreve inn avgiftene for slike avgiftspliktige aktører. En svært stor andel av norskproduserte matvarer distribueres dessuten direkte fra fabrikk til tusenvis av butikker organisert i dagligvarehandelens kjeder og er altså ikke innom grossisten i det hele tatt.

Situasjonen er ikke den samme som innen frukt- og grøntsektoren hvor flere tusen små leve-

randører selger et begrenset produktutvalg innen ett vareområde til noen få frukt- og grønt-grossister som stort sett har distribusjonssentraler som er fysisk atskilt fra resten av distribusjonssystemet for dagligvarer. Departementet kan derfor ikke benytte denne spesialsektoren som modell for innkrevningssystemet. Her dreier det seg om at spesialgrossistene innkrever på vegne av førstehåndsomsetning og ikke på ferdigvarer som kommer fra industrien.

Videre oppstår langt størstedelen av kontroll- og tilsynsoppgavene i ledd i verdikjeden for dagligvare handelsleddet. Dagligvarehandelen er i liten grad avgiftspliktig og bør ikke kunne pålegges å kreve inn næringsmiddelavgifter som naturlig påløper i tidligere ledd i verdikjeden.

For ferdigvarer fra industrien er det av flere årsaker vedkommende industribedrift som er det naturlige innkrevningspunkt. Kontrollmyndighetene forutsettes å ha rett til å foreta boketter-syn for kontroll av de avgiftspliktige en kontroll som forenkles hvis punktet for avgiftsinnkrevning faller sammen med punkt for avgiftsbetalen. Ellers vil det kunne oppstå et komplisert mellomregnskap mellom industri og dagligvarehandel

Mattilsynet bør ikke kunne fastsette retningslinjer for innbetalingsmåten eller bestemme hvor innbetalingen skal skje uten etter høring av og samarbeid med de berørte i næringslivet.

2. EØS-avtalen

Det er foreslått betydelige tilsynsavgifter for importerte varer uten at vi har fått forelagt noe regnestykke som viser berettigelsen av dette avgiftsnivå i forhold til den tilsynsaktivitet som kreves i Norge. I og med at eksempelvis varene som importeres til Norge fra EØS-land har vært kontrollert i eksportlandet, må man regne med at særlig på emballerte ferdigvarer er det behov for lave kontroll- og tilsynsoppgaver på norsk side. Vi imøteser et regnskap som viser at det foreslåtte avgiftsnivå ikke inneholder elementer som utgjør en konkurransevridding på importen i favør av norskprodusert vare.

Vi har merket oss at på norskproduserte vegetabilia utgjør den foreslåtte avgiftssatsen 0,88 % mens på importsiden er satsen for importert råvare satt til 1,43 %. I utgangspunktet ser det ut til at forslaget representerer en sterk avgiftsmessig diskriminering i forhold til import av frukt og grønt. Hvordan avgiftsnivået er for andre basis landbruksvarer fra EU i forhold til kontroll- og tilsynsbehovet, vet vi ikke jfr. bemerkningene ovenfor. Ost er en annen vare fra EU som kommer under begrepet basis landbruksvarer og kanskje går inn i departementets definisjon av råvare for avgiftsformål. Her kan det være viktige elementer av konkurransevridding som er i strid med EØS-avtalen.

3. Kostnadseffektivisering

Når forbrukerne gjennom næringslivet forutsettes å finansiere så stor del av matforvaltningen som regjeringen legger opp til - nesten hele - må aktørene i næringslivet kunne stille krav til mattilsynets kostnadseffektivitet. Vi imøteser full åpenhet om en vurdering så tidlig som mulig fra myndighetenes side om ressursbruk i forhold til risikobasert tilsyn og at aktørene herunder dagligvarehandelen, trekkes inn i en dialog om dette tidlig på nyåret.

4. Manglende høring

Vi har samvittighetsfullt gitt uttrykk for ovenstående synspunkter i nevnte høringsuttalelser. Det er forbausende at ikke myndighetene er mer lydhøre overfor næringslivets oppfatninger. Inntrykket er i stor grad at høringsprosessen ikke har den innflytelse den fortjener i forhold til hovedtyngden av de aktører som skal kontrolleres og at myndighetene i betydelig grad "lever i sin egen verden" i forhold til matmarkedet. Mye tyder også på at interessene til primærnæringsen og tankegangen fra regulering av denne spiller over i saksbehandlingen.

NCF representerer medlemsbedrifter som står for ca.60 % av dagligvareomsetningen til forbruker i Norge, en bransjegren som etter sysselsetting er omtrent like stor som næringsmiddelindustrien. Videre har vi en sentral plass i trygg-mat samarbeidet mellom de 4 dagligvare handelsgrupperinger i Norge.

Vennlig hilsen

NORGES COLONIALGROSSISTERS FORBUND

Steinar B. Kringlebotten

Adm. direktør